8. SINIF 4. TEMA
ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

TÜRKÇE

Bu kitapçık KASTAMONU Ölçme Değerlendirme Merkezi tarafından hazırlanmıştır.

1. **Aşağıdaki tabloda "açmak" sözcüğünün anlamları ve o anlama uygun kullanımları verilmiştir. Siz de soru işaretli yere bu sözcüğün anlamına uygun bir cümle yazınız.**

Engeli kaldırmak	Karla kapanan yolu uzun zaman sonra açtılar.
Yakışmak, güzel göstermek	?
Avunmak veya danışmak üzere söylemek, içini dökmek	Size derdimi açmaya geldim.

HEM YABANCI HEM YANLIŞ!..

- Son iki deneme sınavında Türkçeyi fulledim.
- Sorunlar karşısında pozitif olalım ki hayatımız güzelleşsin.
- Full-time bir işe girseydi borçlarını daha çabuk öderdi.
- Çevre sorunu global bir sorundur ve rasyonel yaklaşımlarla çözümlenir.
- Arkadaşımın faullü davranışları öğretmenin gözünden kaçmadı.
- Ali'deki resim çizme potansiyeli bende olsaydı onu değerlendirirdim.
- Bugün çektiğim fotoğrafları storyme ekledim.
- Bazı zamanlar free takılmak isterim ama yapamam.
- Gönderilerimi likelamadığını görmedim sanma!

2. **Bu cümlelerde kullanılan yabancı sözcükleri bulup aşağıdaki anlamlarıyla eşleştiriniz.**

Anlam	Sözcük	Anlam	Sözcük	Anlam	Sözcük	Anlam	Sözcük	Anlam	Sözcük
Akla uygun		Tamamını doğru yapmak		Küresel		İyimser		Özgür hareket etmek	
Hatalı		Hikâye		Beğenmek		Yetenek		Tam gün	

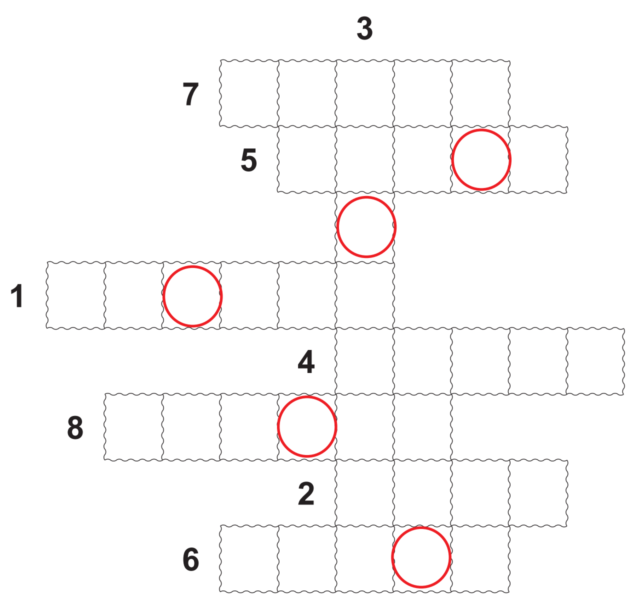
3.

1- Gezgin, turist.
2- Bilen, bilgin.
3- Yürek paralayan, iç tırmalayan, acıklı.
4- Tarım işçisi, rençper.
5- Üzüntü, endişe duyulan düşünce, tasa.
6- Var olan ancak bilinmeyen bir şeyi bulan, ortaya çıkaran kimse.
7- Yeni bir buluş ortaya koyan, icat eden kimse.
8- Bir amaç uğruna veya gerçekleştirilmesi istenen herhangi bir şey için kendi çıkarlarından vazgeçme.

- Bir ırgat tüm işlerimizi yoluna koyacaktır.
- Daha bilgili olmalı, daha çok özveride bulunmalı ve zekice davranmalıyız.
- Dışarıdan gelen canhıraş bir feryatla herkes sokaklara döküldü.
- İmkân olsa da seyyah olup şu cihanı gezsek bir uçtan bir uca.
- En büyük mucitlerden sayılan T. Edison, kendine ait binden fazla patente sahip.
- Modern zamanların insanlarında sıklıkla rastlanmaktadır kaygıya.
- Hiçbir şekilde bilmek için uğraş vermeyen ne âlim ne şair olabilir.
- Dünyanın "bilinemez" kabul edilen yanlarını cesur kâşifler sayesinde çözmekteyiz.

Mavi alanda bulmacada istenilen kelimelerin anlamları verilmiştir. Turuncu alanda da bu kelimeler cümle içerisinde kullanılmıştır. Anlamlarını dikkate alarak ve cümlenin bağlamından yararlanarak kelimeleri tespit ediniz.

Bulduğunuz kelimeleri bulmacaya yerleştiriniz. 1-8-3-5-6 numaralı kelimelerin daire içine denk gelen harflerini yan yana dizdiğinizde oluşan şifreyi aşağıya yazınız.



Şifre:

4. Aşağıdaki deyimler ile açıklamalarını eşleştiriniz.

Açığa vurmak (1)	( )	Olayları, gelişmeleri, yenilikleri iyi anlayıp gereği gibi karşılayan; düşündüğünü olduğu gibi söyleyebilen kimse.
Açığı çıkmak (2)	( )	Herhangi bir işteki eksiği, hileyi veya zararı ortaya çıkarmak.
Açığını bulmak (3)	( )	Çok açık, çok belirgin, ayrıntılarına kadar görülebilen.
Açık alınla (4)	( )	1) Geliri, giderini karşılamamak. 2) Ortaya çıkmaması gereken şeyi farkında olmadan belli etmek.
Açık fikirli (5)	( )	Gizli, saklı bir şeyi herkese duyurmak, ortaya çıkarmak.
Açık kalpli /yürekli (6)	( )	Gerçeği sakınmadan, çekinmeden söylemek.
Açık kapı bırakmak (7)	( )	Gerektiğinde bir konuya yeniden dönebilme imkânı bırakmak, kesip atmamak, ileriyi düşünerek ılımlı davranmak.
Açık konuşmak (8)	( )	Samimî, içi temiz, içi dışı bir olan kimse.
Açık seçik (9)	( )	Saklamakla görevli bulunduğu para, eşya veya başka bir şeyin sayım sonucu eksik olduğu anlaşılmak.
Açık vermek (10)	( )	Başarı, şeref, övünç ve dürüstlükle.

5. Aşağıdaki deyimlerden <u>mutlulukla ilgili olmayanların</u> sonuna “x” işareti koyunuz. İşaretlediğiniz deyimlerin ilk harflerini yan yana dizdiğinizde ortaya çıkan şifreyi yazınız.

1. Düğün bayram etmek
2. Gözleri yollarda kalmak
3. Dört köşe olmak
4. Üç maymunu oynamak
5. Leb demeden leblebiyi anlamak
6. Başı göğe ermek
7. Üstüne tuz biber ekmek
8. Gün görmek
9. Mekik dokumak
10. Gözü gönlü açılmak
11. Saati saatine uymamak
12. Ayağı yerden kesilmek
13. Evdeki hesap çarşıya uymamak

Şifre

6. Köyümüzde görmüş geçirmiş bir Ahmet Amca vardı.
1
Köyde birinin başına bir iş gelse ilk fırsatta ona gider,
2
onun tavsiyelerini alırdı. Ahmet amca tam bir laf cambazıydı. Sorunu dinledikten sonra biraz
3
kafa yorar, meseleyi can alıcı noktasından yakalar ve
4
çözüm yolunu göstererek geleni yolcu ederdi.

Bu metinde numaralanmış deyimlerden hangisi yanlış kullanılmıştır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

7. Her insan tarihçi olamaz. Zamanını boşa geçirmek isteyenlerin yapacağı iş değildir tarih araştırmacılığı. Tozlu, küflü belgeler arasında kaybolmaktır. Geçmişin silik izlerini sürerken "ak sütün içindeki ak kılı" görebilmektir. Bütün bunların ötesinde duyguların diline kulakları tıkamaktır, tarihçilik.

Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tarihçinin işinin dikkat gerektirdiği

B) Tarih araştırmacılığının zahmetli olduğu

C) Tarihçinin nesnel davranması gerektiği

D) Tarih yazmanın ilkelerinin olduğu

8. Aşağıda bazı söz sanatlarının açıklaması verilmiştir:

- Karşıtlık (tezat), birbirine zıt kavram veya durumların bir arada kullanılmasıyla oluşan sanattır.
- Mübalağa (abartma); bir niteliği, olduğundan çok üstün veya aşağı gösterme sanatıdır.
- Benzetme (teşbih); aralarında ortak nitelik bulunan iki varlık ya da kavramdan, zayıf olanı güçlü olana benzetme sanatıdır.
- İntak (konuşturma), insan dışındaki bir varlığın konuşturulmasıyla oluşan sanattır.

Aşağıdakilerin hangisinde, açıklaması verilen sanatlardan herhangi birine yer verilmemiştir?

A) Geniş, siyah gölgesi hayatımı kaplayan
Tepemde kanat germiş bir kartaldır, yalnızlık.

B) Ben de gördüm güneşin doğarken battığını
Esrarlı bir bakışın gönlü kapattığını.

C) Bir gün doludizgin boşanan atlarımızla
Yerden yedi kat Arş'a kanatlandık o hızla.

D) Dinmiş denizlerin şarkısı, rüzgâr uyumakta
Körfez düşünür, Kanlıca mahzundur uzakta.

9. I. Kitaplar insanların yollarını aydınlatan bir ışık gibidir.
II. Kitaplar yalnız günlerimizde yanımızda olan arkadaşlardır.
III. İnsanların değerlerini anlamak için okudukları kitaplara bakmalıyız.
IV. Karşılaştığımız zorluklarda yönümüzü bulduran pusulalardır kitaplar.

Numaralanmış cümlelerden hangileri anlamca birbirine en yakındır?

A) I-III B) I-IV C) II-III D) II-IV

1	Söz var iş bitirir, söz var baş yitirir.	Ne ekersen onu biçersin.	A
2	El elin nesine, gülerek gider yasına.	Üzüm üzüme baka baka kararır.	B
3	Körle yatan şaşı kalkar.	Bir elin nesi var iki elin sesi var.	C
4	Keskin sirke küpüne zarar.	Ateş düştüğü yeri yakar.	Ç
5	Ne doğrarsan aşına, o çıkar karşına.	Görünen köy kılavuz istemez.	D
6	Ağaç yaprağıyla gürler.	Öfkeyle kalkan zararla oturur.	E
7	Sana vereyim bir öğüt: Kendi ununu kendin öğüt.	Ağaca çıkan keçinin dala bakan oğlağı olur.	F
8	Güzün gelişi yazdan belli olur.	İnsanı vezir eden de dildir, rezil eden de.	G
9	Anasına bak kızını al, kenarına bak bezini al.	Bal bal demekle ağız tatlanmaz.	Ğ
10	Lafla peynir gemisi yürümez.	Ağaca dayanma kurur, insan dayanma ölür.	H

10. Yukarıdaki atasözlerinden aynı anlama gelenleri örnekteki gibi eşleştiriniz.

1.	G	2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.		9.		10.	

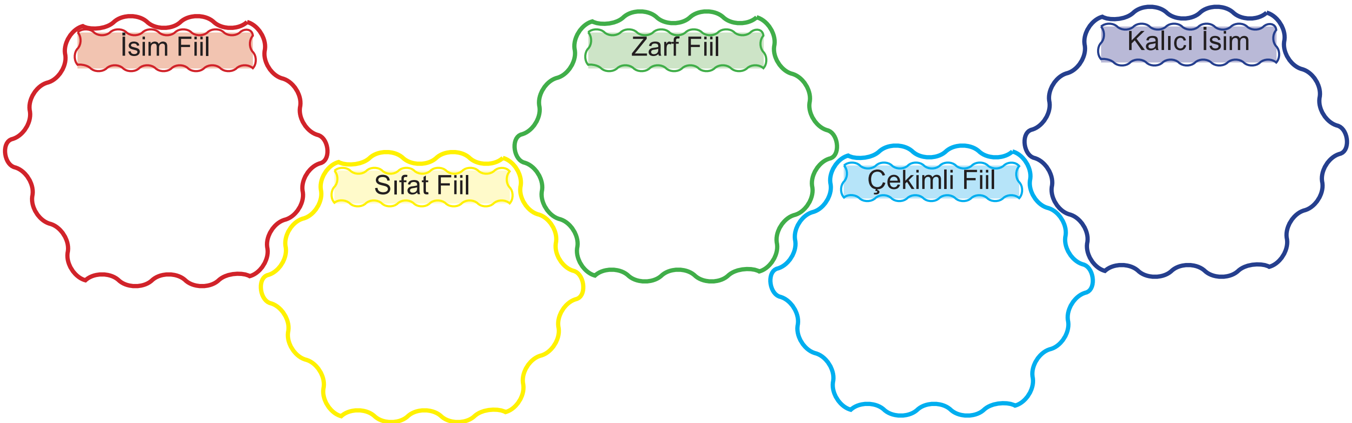
11. Aşağıda verilen cümlelerdeki anlam özelliklerini bularak verilen boşluklara yazınız.

Öz Eleştiri	Tasarı	Tahmin	Varsayım	Uyarı	Eleştiri	Olasılık

CÜMLELER	Anlam Özellikleri
Diyelim ki Amerika'dan yeni bir iş teklifi aldın.	
Bu pastanenin tatlıları eskisi kadar lezzetli değil.	
Yazın saat 12.00 ile 14.00 arasında güneşe çıkmayın.	
Ben bu satırları okurken sen çoktan ülkeyi terk etmişsindir.	
Gelecek ay okulumuza ait bir dergi çıkarmayı düşünüyoruz.	
Kim bilir belki de yapay zeka ileride tüm mesleklerin yerini alabilir.	
Verilen tavsiyeleri dinlemediğim için yanlış girişimlerde bulundum.	

12. Mutfakta, üzeri damalı bir muşambayla kaplı, açılır kapanır bir masada, yaşamımın birçok dönemine <u>tanıklık etmiş</u> bu eski nesnede, çelik bir tastan çorba <u>içiyorum</u>. Annemin <u>yaptığı</u> <u>dolmaların</u> kokusu sarıyor etrafı. Masanın ağır katmanlarıyla <u>ağırlaşmış</u> yüzü hafif dalgalı bir denizi <u>andırıyor</u>. Muşamba ise sayısız kesik ve çizgilerle zamana karşı <u>direnmiş</u>. Bu izlerin kaçını ben <u>yapmış olabilirim</u>, bilmiyorum. Kalın <u>dilimlenmiş</u> <u>ekmekler</u> arasında <u>dolaşan</u> karıncalar görüyorum. Amaçsız bir geziye çıkmış gibiler. Başımı <u>çevirmeden</u> uzun uzun onları seyre dalıyorum. Telefonun <u>çalmasıyla</u> son buluyor bu sessizlik.

Metinde altı çizili olan sözcükleri uygun kutulara yerleştiriniz.



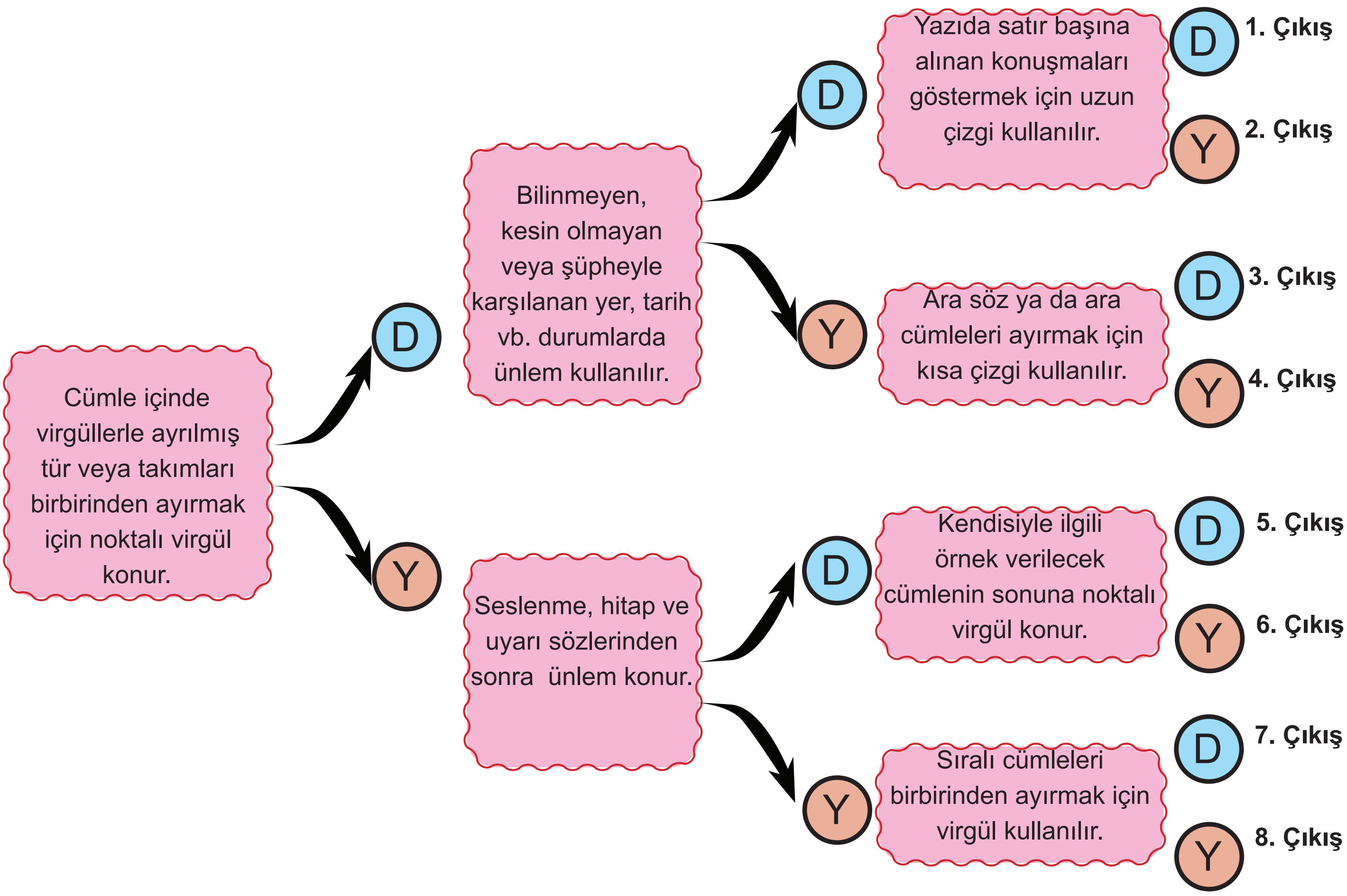
13. Aşağıda virgülün (,) kullanıldığı yerler ile ilgili kurallar verilmiştir. Karşılarına bu kurallara örnek niteliği taşıyan cümleler yazınız.

Uzun cümlelerde yüklemden uzak düşmüş olan özneyi belirtmek için konur.	
Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.	
Kitap, dergi vb.nin künyelerinde yazar, eser, basımevi vb. maddelerden sonra konur.	
Metin içinde art arda gelen zarf-fiil eki almış kelimelerden sonra konur.	
Kendisinden sonraki cümleye bağlı olarak ret, kabul ve teşvik bildiren kelimelerden sonra konur.	

14. Tablodaki cümlelerde filimsilerin hangi anlam ilgisi (Neden, koşul, amaç) kurduğunu karşısındaki boşluğa yazınız.

Cümleler	**Anlam İlgisi**
Ancak çok çalışınca doktor olabilirsin.	
Telefonla oynamak, Mete'nin gözlerini bozdu.	
Misafir geldiği için dışarı çıkamadım.	
Selam vermek için yanınıza uğradım.	
Öğretmen sınıfa girince hepimiz sustuk.	

15. Aşağıda verilen tanılayıcı dallanmış ağaçtaki ifadeleri en soldaki kutucuktan başlayarak okuyunuz. İfadelerin doğru (D) ya da yanlış (Y) olduğuna karar vererek doğru çıkışı bulup işaretleyiniz.



16. Yorgun bakışları, suskun tavırları onun ne denli zor bir mücadeleden çıktığını anlatır gibiydi.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgül, yukarıda verilen cümledeki işleviyle kullanılmıştır?

A) Osmanlı Devleti, müttefikleriyle birlikte I. Dünya Savaşı'ndan yenik ayrılsa da Türk ordusunun iki cephedeki başarısı son derece önemlidir.

B) Dünyanın ilk denizcilik kitabı sayılan Kitab-ı Bahriye'nin yazarı, Piri Reis, 1465 ile 1554 yılları arasında yaşamıştır.

C) Erken yaşlardan itibaren dijital ortamlardaki bilgi akışına nasıl yaklaşılması gerektiği, bilginin hangi süzgeçten geçtikten sonra kullanılabileceği önemli bir konudur.

D) Çocuk yaşından itibaren çalışmaya başlamış, yazarlığa başlayana dek oradan oraya koşturmuş, tabiri caizse ekmeğini taştan çıkarmıştı.

17. Aşağıda verilen tabloda altı çizilmiş ögelerden hangisi yanlış işaretlenmiştir?

		ÖZNE	NESNE	YER TAMLAYICISI	ZARF TAMLAYICISI
A)	Çalışma ve öğrenme, insanı her zaman aydınlatır.		X		
B)	Hükümet konağında bir başına kalmıştı yaşlı adamcağız.			X	
C)	Şehrin doğuya meyilli sokaklarında ırmaklar akıyordu.	X			
D)	On beş yirmi yıl öncesinde iletişim bu kadar iyi değildi.				X

18. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ögelere ayırmada yanlışlık yapılmıştır?

A) Küçük Prens / bu çiçeğin alçakgönüllü sayılamayacağını / hemen / fark etmişti.

B) Hayatımı / gerçek manada konuşabileceğim kimse olmadan, / yalnız / geçiriyorum.

C) Her geçen gün / Küçük Prens'in gezegeni hakkında yeni bilgiler / ediniyordum.

D) Bu kitabı / bir yetişkine ithaf ettiğim için / bütün çocuklardan / özür dilerim.

19. "Yalnız kaldığım zamanlarda okuduğum kitaplar beni daima büyülemiştir."

Cümlesinin öznesi hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

A) Kitaplar

B) Okuduğum kitaplar

C) Zamanlarda okuduğum kitaplar

D) Yalnız kaldığım zamanlarda okuduğum kitaplar

20. Aşağıdaki atasözlerinin hangisinde belirtili nesne yoktur?

A) Atı alan Üsküdar'ı geçti.

B) Arı bal alacak çiçeği bilir.

C) Balık ağa girdikten sonra aklı başına gelir.

D) Bal tutan parmağını yalar.

21. Aşağıdakilerin hangisinde soru, cümlenin temel ögeleri dışındaki bir ögeyi buldurmaya yöneliktir?

A) Bu soruya hanginiz cevap vereceksiniz?

B) Bana bugün ne anlatacaksın?

C) Telefon eden babanız mıydı?

D) Bu çocuk mu günde bir kitap okuyormuş?

22.

I. Önce daldaki kayısılar kontrol edilir ve meyve etinin yarısı, meyve kabuk renginin de dörtte üçü sararmışsa toplama işlemine başlanır.

II. Sıradaki işlem; kayısıları kurutulacakları yere taşıma, tahta sedirlere yayma ve iki üç gün süreyle kurumaya bırakma işlemidir. Ürün tam kurumadan çekirdekleri çıkarılır. Önceden elle yapılan çekirdek çıkarma, günümüzde daha çok makineyle yapılmaktadır.

III. Nemi yüzde yirmiye gelene kadar tekrar kurutulan kayısılar depolanır ve talep gelmesine göre piyasaya sunulur.

IV. Mutfaklarımızın vazgeçilmezlerinden olan kayısı zahmetli süreçlerden geçerek sofralarımıza gelir.

V. Bundan sonra kayısılar tahta sedirlere dizilir ve olgunlaşmamış ya da lekeli kayısılar tek tek ayrılır. Sonra kükürtleme yapılır. Meyvenin hem hızlı kuruması hem de raf ömrünün uzun olması için bu işlem çok önemlidir. Bir ton kayısı için yaklaşık iki kilo kükürt yakılır.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturacak şekilde sıralaması nasıl olmalıdır?

A) I-V-II-III-IV   B) I-II-V-IV-III

C) IV-I-II-V-III   D) IV-I-V-II-III

Kastamonu Ölçme Değerlendirme Merkezi

23. Ülkenin her tarafında toplumun her kesiminin ulaşabileceği, sosyalleşebileceği kütüphaneler oluşmasıdır. Mesela Üsküdar'ın bir tane büyük kütüphanesi olmalı. Burada bebeği olan annelerden yaşlı amcalara kadar herkesin gidip okuyabileceği alanlar olmalı. Yaşlı bir amca gidip günlük gazetelerini orada okusun, kafeteryasında arkadaşları ile sohbet etsin, bebeği olan anneler orada buluşsunlar aynı zamanda eğitimler alsınlar, gençler ders çalışmak için oraya gelsinler. Bu mekanların göz önüne alınması gereken en önemli özelliği toplumun her kesimini bir araya getirmesi ve buluşturması.

Yukarıda verilen metin hangi sorunun cevabı olabilir?

A) Sizin okumaya ve okuma kültürüne dair en büyük hayaliniz nedir?

B) Kütüphane oluşturmanın veya bir kütüphane yaratmanın ilk adımı nedir?

C) Bir kütüphane oluşturur veya düzenlerken karşınıza ne gibi zorluklar çıkıyor?

D) Kütüphanelerin geleceğini nasıl görüyorsunuz?

24. Aşağıda verilen metinlerde ağır basan anlatım biçimlerini bularak altlarına yazınız.
(Tartışma, Açıklama, Betimleme, Öyküleme)

Hem Türk edebiyatı hem de Batı edebiyatında olsun birçok önemli yazar ve şair, kediler üzerinde eserler ortaya koymuştur. Tabi kediler hakkında bunca eser veren Pierre Loti, Stephen King, Edgar Allan Poe, Tevfik Fikret, Nilgün Marmara, Bilge Karasu ve onlarca yazar ve şairin ortak özelliği gelişigüzel olarak kediler hakkında eser vermiş olmaları değildir. Bu isimlerin birer hatta bazılarının birkaç kedisinin olması ve onlara hayatlarında yer açmış olmalarıdır. Bu sayede kedileriyle daha fazla zaman geçirmiş olmaları, kedileri fazla tanıma, hal ve hareketlerini yakından öğrenmeleri, onlarla dost olmaları bu isimlerin kedilerle ilgili güzel eserler ortaya koymalarını sağlamıştır.

Liseye başladığım ilk sene okul kütüphanesindeki kitapları inceliyordum. Raflara göz atıyordum sadece. Okulun ilk yılı hazırlık olduğu için bazen derslerde arkadaşlarımla film izliyordum. Sinemaya da o dönem ilgi duymaya başlamıştım. İnce bir kitap dikkatimi çekti: "Sinematografi Üzerine Denemeler". Sinemayı biliyordum ama sinematografi kelimesiyle ilk defa karşılaşıyordum. Giriş bölümünü okumaya başladım. Yazar "giriş" kısmında "Gece Devriyesi" isimli tablodan bahsediyordu. O birkaç paragraf o kadar etkilemişti ki beni, daha tabloyu görmeden izlediğim filmlerin çekilişinin altında bir tablo olduğunu düşünmeye başladım.

Hepimizde geçmişin izi vardır; yüzyılların bıraktıkları, öğrendiklerimiz içimizde yer etmiştir. Ancak bir yandan da hepimiz, isteyelim istemeyelim, yaşadığımız günlerin çocuklarıyız. Günün büsbütün dışında kalmış, geçmişe saplanıp bir türlü kurtulamamış kimseler vardır ancak pek azdır öyleleri. Çoğumuz bilmesek de günü, bugünü yaşarız. Nedir gençlerin yenilik dedikleri? Salt kendi uydurmaları mı? Kişi neyi yoktan var edebilir, neyi yaratabilir ki! Gençlerin getirdikleri de yarattıkları da hep günden alınmıştır. Yazılarında biz de, içimizde uyanıp belirmek için çırpınan dilekleri bulursak, o yazılarda kendimizi görüp tanırsak şaşılır mı? Gençlerin yazdıklarının hepsi de güzeldir demiyorum. Gene de günümüzden izler taşımaya devam eder.

Kan kırmızı yuvarlak bir külçe, dağların üstüne doğru yavaş yavaş inmeye başlar; ufuktan misli görülmemiş bir renk ve ışık yağmuru boşanır ve bütün gün derme çatma binaları, ıssız caddeleri, yetim anıtları, bodur akasya ağaçlarıyla, çiğ bir aydınlık içinde uyumuş kalmış çıplak şehrin çelimsiz gövdesi, birdenbire en halis erguvanlara bürünmüş olarak silkinip doğrulur. Biraz önce her biri bir Gureba Hastanes'ni andıran o derme çatma binalar, somaki mermerden birer saray şekline girer. O ıssız caddeler, bir donanma gecesinin pırıltılarıyla dolup taşar. O yetim anıtların başları yanar-döner hâlelerle süslenip şahlanırlar. Bodur akasyalar, serilip serpilen gölgeleriyle insana yıllanmış çınarlar gibi heybetli görünür ve çepeçevre boz tepeler, öbek öbek mor salkımlarla örtülür.

25. Güvercin ile Karınca metnine göre “hayal ürünü” ya da “gerçek” ifadelerini uygun yerlere yazarak cümleleri tamamlayınız.

GÜVERCİN İLE KARINCA

Günlerden bir gün çok susayan bir güvercin, su içmek için bir derenin kenarına konmuş. Tam eğilip su içecekken bir karıncanın suya düştüğünü görmüş. Zavallı karınca sudan çıkmak için çırpınıp duruyormuş. İyi kalpli güvercin karıncaya çok acımış. Kıyıdan aldığı uzun bir çöpü suya bırakmış. Karınca da çöpe tutunarak kıyıya çıkmış. İçinden güvercine binlerce kez teşekkür etmiş. Bu sırada oradan geçen bir avcı, güvercini görünce sevinmiş. “Ne güzel bir av!” diye düşünmüş. Her şeyden habersiz güvercine nişan almış. Karınca bunu görünce avcının çıplak topuğundan ayağını ısırmış. Avcı da acı ile haykırmış. Avcının sesini duyan güvercin de havalanıp uçmuş. Böylelikle karınca da güvercinin yaptığı iyiliğin altında kalmamış. Can borcunu ödemenin mutluluğu içinde yuvasına dönmüş.

Gerçek

Hayal ürünü

- Güvercinin su içmek için dereye inmesi ______ bir olaydır.
- İyi kalpli güvercinin karıncaya acıması ______ bir olaydır.
- Karıncanın güvercine içinden teşekkür etmesi ______ bir olaydır.
- Avcının güvercini görünce sevinmesi ______ bir olaydır.
- Karıncanın avcının topuğunu ısırması ______ bir olaydır.
- Karıncanın can borcunu ödemesiyle mutluluk duyması ______ bir olaydır.

26. Alkan, Kastamonu Kayı Ortaokulu 8/A sınıfında öğrenim görmektedir. Hedeflediği liseye yerleşebilmek için kendine haftalık soru çözüm programı hazırlamıştır. Alkan’ın son hafta çözdüğü soruların sayısı şu şekildedir:

Salı ve perşembe günleri 40 soru, cumartesi günü 90 soru, pazartesi ve cuma günleri 60 soru, çarşamba günü 50 soru, pazar günü 100 soru çözmüştür.

Metinde verilen bilgilere göre Alkan’ın günlük soru sayılarını sütun grafiği hâline getiriniz.



27. İnsanlar kendilerini ifade edebilmek için farklı farklı iletişim yolları kullanır. Yazı da düşüncenin kalem ve kâğıt kullanılarak ifade edilmesidir. İnsanın her şeyin güzelini yapma arzusu, yazıyı da güzelleştirmeye çalışmasına yol açmıştır. Bunun sonucunda "kaligrafi" yani "güzel yazı yazma sanatı" ortaya çıkmıştır. Kaligrafi sanatı, yazıya anlamlı ve ahenkli şekiller verilmesi sanatıdır.



Kaligrafi, Yunancadan gelen bir sözcük olup "kallos" güzellik ve "graphia" yazı anlamlarına gelen bu iki sözcüğün birleştirilmesinden türetilmiştir.

Her toplumun kendi alfabesini kullanarak ve belirli kurallar çerçevesinde oluşturduğu kaligrafi sanatının ilk olarak ne zaman ortaya çıktığı kesin olarak bilinmemektedir. Ancak çok eski zamanlardan kalma kaligrafi örnekleri olduğu bilinmektedir.

Metinde ağır basan düşünceyi geliştirme yolunu ve anlatım biçimini açıklayanız.

ANLATIM BİÇİMİ

DÜŞÜNCEYİ GELİŞTİME YOLU

HOROZLA İNCİ

Horozun biri bir gün inci bulur;
Alıp onu kuyumcuya doğrulur.
Kuyumcu ne istediğini sorar.
O da der ki: "Bu galiba mücevher;
Al da bunu bana biraz darı ver:
O benim daha çok işime yarar."
Bir cahile bir kitap miras kalır;
Cahil de hemen bu kitabı alır;
Yol üstündeki kitapçıya uğrar;
Der ki: "Bu kitabı vereyim sana,
Yerine sen üç beş kuruş ver bana;
O benim daha çok işime yarar."

La Fontaine

ASLANLA FARE

Herkese saygı göstermeli elden geldikçe.
Umulmadık kimselerden fayda görür insan.
İşte bu gerçeği anlatan bir hikâye,
Daha nice bin hikâye arasından:
Pençesi dibinde bir aslanın,
Dalgınlıkla bir fare topraktan çıkıverdi.
Bu fırsatı kullanmadı sultanı ormanın;
Fareye dokunmayıp bir büyüklük gösterdi.
Bu iyiliği boşa gitti sanmayın.
Kimin aklına gelir ki bir an,
Fareye işi düşer aslanın.
Ama o da bir gün dışarı çıktı ormandan.
Gitti, tutuldu bir ağa.
Ne çırpınma ne kükreme...
Kâr etmez tuzağa.
Bay fare koştu, dişi ile aslanın ağını
Öyle bir kemirdi ki ağ söküldü nihayet.
Sabırla zamanın yaptığını
Ne kuvvet yapabilir ne şiddet.

La Fontaine

28. Bu metinlerle ilgili aşağıda verilen bilgilerden doğru olanların karşısına D, yanlış olanların karşısına Y yazınız.

Her iki metinde de olaylar sembolik kahramanlar aracılığıyla anlatılmıştır.	
Her iki metinde de konuşturma sanatı bulunmaktadır.	
İki metnin konusu aynıdır.	
Metinler eğitici amaçla yazılmışlardır.	
Metinlere farklı anlatıcı kullanılmıştır.	
Metinlerin dili sadedir.	

İLAÇ KULLANMA TALİMATI

Bu ilacı kullanmaya başlamadan önce kullanma talimatını dikkatlice okuyunuz çünkü sizin için önemli bilgiler içermektedir.

Bu ilaç kişisel olarak sizin için reçete edilmiştir, başkalarına vermeyiniz.

NEDİR VE NİÇİN KULLANILIR:

*Sarı, oval, çentikli 12 tabletten oluşur.
*Grip, soğuk algınlığı, sinüzit seyrinde gözlenen saman nezlesi, ateş, vücut ağrıları tedavisinde kullanılır.

NASIL KULLANILIR:

*Yetişkinlerde ve 9 yaşın üzerindeki çocuklarda ağızdan tablet olarak kullanılır.
*Hekim tarafından önerilmedikçe günde 4 tabletten fazla alınmamalıdır.
*65 yaşın üzerindeki hastalarda dikkatli kullanılmalıdır.

AŞAĞIDAKİ DURUMLARDA KULLANMAYINIZ:

*Böbrek yetmezliği, astım, nefes darlığı ve kalp rahatsızlığınız varsa kullanmayınız.

OLASI YAN ETKİLER:

*Yaygın olarak: şiddetli karın ağrısı, mide bulantısı.
*Seyrek olarak: görme bozuklukları, his kaybı, diş eti kanaması görülür.

SAKLANMASI:

Çocukların erişemeyeceği, göremeyeceği yerlerde ve ambalajlarında saklayınız.
25 derecenin altındaki oda sıcaklığında, kuru bir yerde saklayınız.

29. Yukarıda bir ilacın kullanımıyla ilgili bilgiler verilmiştir. Bu bilgilerden yola çıkarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) 60 yaşında olup böbrek taşı düşüren bir hastanın bu ilacı kullanması yasaktır.

B) Bu ilaçtan bir günde 6 tablet alan bir yetişkin, kitap okumakta güçlük çeker.

C) Kalp hastaları bu ilacı kullandığında herhangi bir yan etkiyle karşılaşılmaz.

D) Nemli ve rutubetli yerlerde ilacın muhafaza edilmesi uygun değildir.

30. Yazı yazmak için masamda hazır bekleyen bir defterim ve bir kalemim mutlaka olur. Kimi zaman bilgimi okuyucularımla paylaşmak, bir düşüncemi kanıtlamak için yazarım. Bazen bir konuyu yazabilme gücümü tartmak, kendimle konuşmak arzusuyla yazarım. Bu yazılarımda kendimi sınırlamam. Kimi yazma zamanlarımda okuyucularım masamın etrafında toplanmıştır. Yazarken beni dinlediklerini hisseder ona göre yazarım. Günceli takip etmenin yazarın temel görevi olduğuna inanırım. Bu yüzden bazı yazılarımda da güncel ya da toplumsal bir durum varsa uzatmadan onunla ilgili fikirlerimi yazarım. Bu yazılarımda okuyucumu yormam, okurken biraz tebessüm ederlerse de mutlu olurum.

Metne göre yazar, aşağıdaki yazı türlerinden hangisini <u>yazmamıştır</u>?

A) Eleştiri　　B) Fıkra

C) Deneme　　D) Makale

31. Küçük istasyon binasının arkasında, battal bir hatta çekilmiş, eski bir vagonda kalıyorduk. Vagondan ev. Babam erkenden işe giderdi. Ben uyandığımda yoktu yani. Annem o sırada dışarıda olurdu. Tavuklara yem veriyor tabi. Kızardım ona. Beni bekle, beni uyandır, birlikte yem verelim diye. Dışarıda yakıcı bir güneş vardı. Yazın güneş, kışın kar. Doğuda bir yerlerde olmalıydık. Annem vagon evin önüne bir bahçe kurmuştu. Vagonun çatısına çekilmiş iplere dolaşık ebruli, mavi kahkaha çiçekleri, cennet süpürgeleri, gece safaları, kadifeler hatta teneke kutulara dikilmiş iki de karanfil vardı. Havalar serinleyince karanfilleri içeri alırdık. Vagon evin ırmağa bakan yüzüne bir pencere açılmıştı. Karanfilleri onun önüne koyardık. Sabah uyandığımda, pencereden sızan güneş gözlerimi kamaştırır; ortalığı bir karanfil kokusu kaplardı. Tavuklar için küçük bir tahta kümes, bir de fino köpeğimiz vardı. Annem tulumbadan su çeker, elimi yüzümü yıkardı. Sonra vagonun gölgesine çekilip fasulye ayıklardı.

Bu metnin dil ve anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Anlatılanlar okuyucunun zihninde canlandırılmıştır.

B) Olaylar 1. kişi ağzıyla anlatılmıştır.

C) Öznel ifadelere yer verilmiştir.

D) Düşünceyi kanıtlamak için sayısal veriler kullanılmıştır.

32. Neden olmasın? Bizde bir eksiklik mi görüyorsunuz? Efendim, biz gücümüzün farkında değiliz. Tanımıyoruz ki kendimizi, nasıl farkında olalım? Geçmişimiz geleceğe ışık tutmalı, değil mi? İstanbul'un fethinin ne kadar büyük bir iş olduğunu, çağ kapatıp çağ açtığını idrak edebildik mi? Aslında biz sorun çözmeyi bilen başarılı bir milletiz. Daha yakına gelelim. Gelenbevi İsmail Efendi ismini hiç duydunuz mu? 1772 yılında Logaritma Risalesi'ni yazmıştır. Kaç matematikçi bilir ismini? Sözün özü, eninde sonunda aşacağız beynimize kazınan engelleri. Aşıyoruz da… Pırıl pırıl bir gençlik görüyorum ufukta.

Bu metinde aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı <u>yoktur</u>?

A) İnsanlarımız bir gün kendi geçmişini layıkıyla öğrenebilecek mi?

B) Matematikçiler Türk bilim insanlarını yeterince tanıyabilecekler mi?

C) Logaritma Risalesi'nin yazarı kimdir?

D) Uzay çalışmalarında ülkemizin başarılı olma olasılığı nedir?

33. Her şey görmekten ibarettir. Görmek ama doğru görmek. Ustanın gözüyle değil kendi gözlerinle ve doğru görebilmen için daha beklemen lazım. Bir sanatçının orijinalliği büyük şeylerde değil önce küçük şeylerde görülür. Şaheserler, basit konular üzerindeki ayrıntılardan meydana gelmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu metinle ilgili <u>kesin</u> olarak söylenir?

A) Sanat eserleri çevremizde görülenlerin esere bir yansımasıdır.

B) Gerçek sanatçı başkalarını taklitle işe başlar.

C) Büyük yapıtlar sıradan şeylerin inceliklerini fark etmekle oluşur.

D) Usta yazarlar büyük olayları dile getiren kişilerdir.

34.

Hiç başka bir yazarın metnini resimlediniz mi?

İlk öykünüz ne zaman, nerede yayımlandı?

Kendinizi yazarlığa mı ressamlığa mı daha yakın görüyorsunuz?

Çocuk kitapları dünyamızı değiştirebilir mi?

Aşağıdaki metinlerden hangisi verilen sorulardan herhangi birine cevap <u>olamaz</u>?

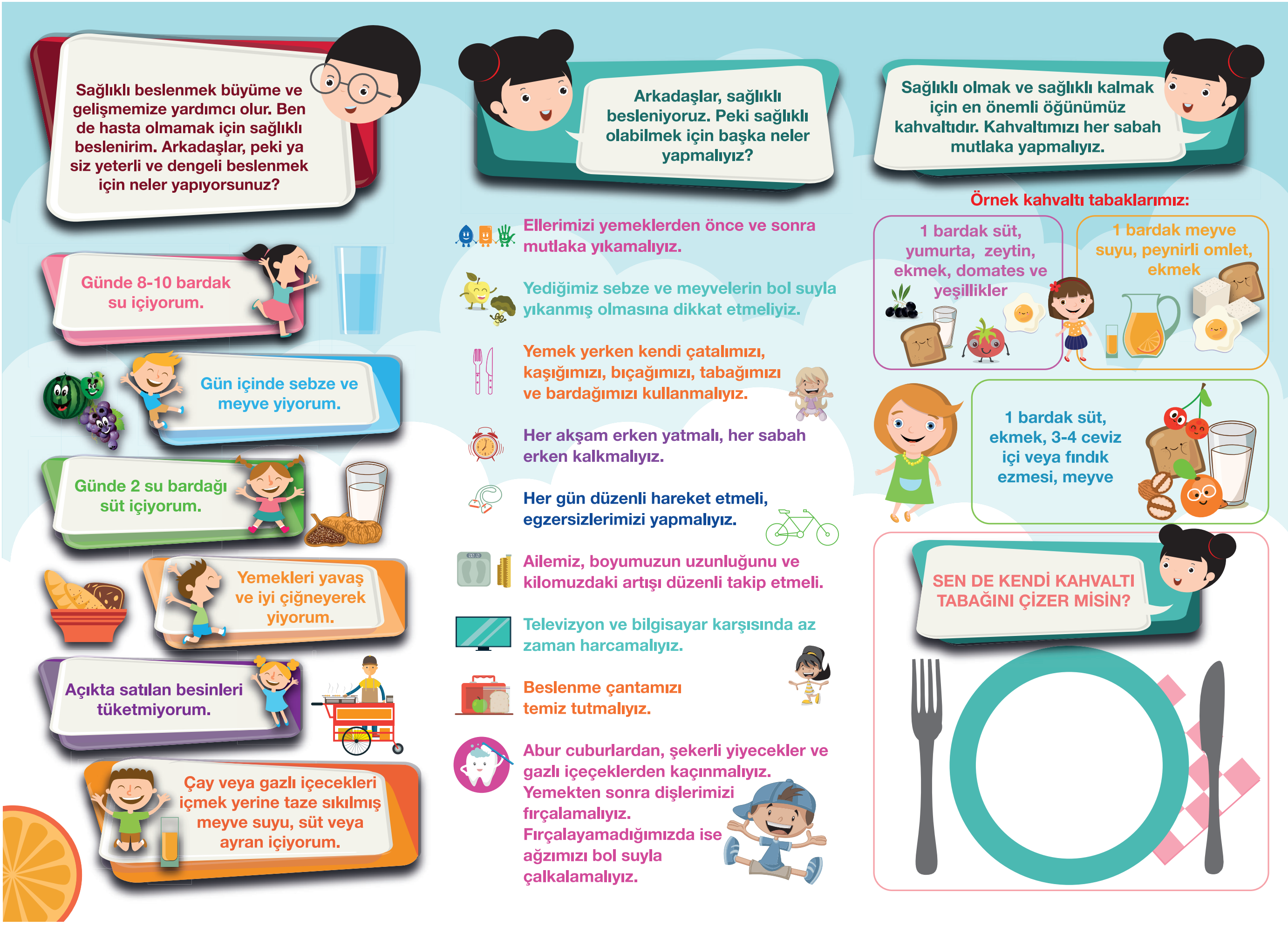
A) Aslında yayımlanan ilk şiirim eski A dergisinde 1959 ya da 1960 yılında çıkmıştı. Kısacık ama o zamanlar 20 yaşında bir genç kızdan beklenmeyecek kadar cesur bir şiirdi. Bir sözcüğü yanlış dizilmiş ve şiirimi mahvetmişti. Çok kızmıştım ve dergiyi saklamadım bile. Şimdi merak ediyorum doğrusu. Kütüphane arşivlerinde bulabilir miyim acaba?

B) Çok zor bir soru bu. Belki yazarlık yönüm ağır basıyor demem gerek çünkü her öykümü resimleyebilme yeteneğine sahip değilim. Ama yazarken bile görselliğini düşünerek yazıyorum. Resimleri kendim yapmasam bile nasıl resimlenmesi gerektiği aklımı kurcalar, ressamla işbirliği içinde çalışmak, ressamın yoluna ışık tutmak isterim.

C) Doğrudan ve kısa dönemde değiştiremeyeceğini biliyoruz ama çocuklarımızı doğru besinlerle beslersek sağlıklarının, hayat karşısında dirençlerinin daha iyi olacağını da biliyoruz. Yani bizim yazdıklarımız çocuklar için sanki biraz daha fazla D vitamini biraz daha fazla kalsiyum veya fosfor vermek gibi, yapı taşlarını düzgün oluşturmak, daha nitelikli insanlar olmaları için yol göstermek gibi bir şey.

D) Hayır desem yalan olur. Yazarlığımızın ilk zorlu yıllarıydı. İsteği ve ısrarı üzerine yazar arkadaşımı kıramamıştım ve onun birkaç kitabı için siyah-beyaz birkaç resim yapmıştım. Bir de gene zorlu yıllarda, bir arkadaşımın çıkardığı dergide bir ya da iki öykü için gene siyah-beyaz birkaç resim yaptığımı anımsıyorum, hepsi o kadar.

35.



Yukarıdaki görsel, Sağlık Bakanlığı tarafından Dünya Yürüyüş Günü kapsamında çocuklar için hazırlanmış bir broşürden alınmıştır.

Buna göre;

I. Bilgilendirme
II. Eleştirme
III. Kültür Aktarma
IV. İkna Etme

maddelerinden hangileri bu broşürün hazırlanış amaçlarındandır?

A) I ve II
B) II ve III
C) I ve IV
D) II ve IV

36.

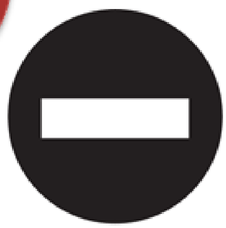




Akıllı İşaretler, televizyon yayınlarının içeriğiyle ilgili bilgilendirici bir sınıflandırma sistemidir. Bu sistem, televizyon yayıncılarının, anne babaların ve genelde toplumun, çocukları ve gençleri televizyon yayınlarının olası zararlı etkilerinden koruma sorumluluğunu yerine getirmelerinde onlara yardımcı olmak üzere tasarlanmıştır.

Bu sistem, iki konuda bilgi vermektedir. Bunlar, programın olası zararlı içeriği ve programın hangi yaş grubuna uygun olduğudur.





Buna göre aşağıdakilerden hangisi akıllı sembollerin kullanım amaçları arasında <u>gösterilemez</u>?

A) Çocuk ve gençleri televizyonun zararlarından korumak

B) İzleyicilerde öz denetim sürecini destekleyip geliştirmek

C) Programları sınıflandırıp içerik olarak erişimi kolaylaştırmak

D) Olumsuz içeriklere sahip olabilecek programları ayırt edebilmek

37. Anadilimiz dışındaki bir dili, iletişim aracı olarak kullanma becerisini kazanmaya dil edinimi deniliyor. Dil edinimi denilen yabancı dil öğrenimi ile ilgili farklı teknikler ve uygulamalar geliştiriliyor. ABD'deki Saint Louis Üniversitesinden Doç. Dr. Simone Bregni de öğrencilerine İtalyanca öğretmek için 1997'den beri bilgisayar oyunlarından faydalanıyor. Dr. Bregni, 1975 yılında yani henüz 12 yaşındayken bilgisayar oyunları oynamaya başladı ve kurgusunda bir hikâyesi olan oyunları oynadıkça İngilizcesinin geliştiğini fark etti. Yıllar sonra üniversitede dil, kültür ve edebiyat alanlarında ders vermeye başlayınca ders materyallerini hazırlarken bu tecrübesinden yararlandı. Kendi geliştirdiği "Tanımla-Edin-Oluştur (TEO)" yöntemi ile Dr. Bregni, oyunları kullanarak yabancı bir dil öğrenen öğrencilerin sözcük dağarcıklarını artırmayı, onlara dil bilgisi kurallarını benimsetmeyi ve söz konusu yabancı dilin ait olduğu kültürü tanıtmayı hedefliyor.

Parçaya göre Dr. Bregni niçin bilgisayar oyunlarından faydalanıyor?

A) Kendi geliştirdiği yöntemin reklamını yapmak için

B) Öğrencilerine yabancı dil öğretme konusunda fayda sağlayabildiğinden

C) Bilgisayar kullanımının öğrencilerde zekâ gelişimini olumlu etkileyeceğinden

D) Yabanci dil öğrenmenin zorluklarını bildiği için

38. Çocuklar için kaleme aldığı - bence yetişkinler için de çok kıymetli - her eserinde yer verdiği ilginç benzetmeleri, alışılmışın dışındaki karakter özellikleri ve benzerine az rastlanır kurguları ile yazarımız adından daha çok söz ettirecek doğrusu.

Bu cümlede sözü edilen yazarın hangi özelliği anlatılmak istenmiştir?

A) Evrenselliği B) Özlülüğü

C) Özgünlüğü D) Yalınlığı

39. Şair, sözü olan insandır. Biraz açarsak; edebiyatçı demek, sözü olan insan demektir. Mesela dünya çapında bir ekonomik kriz yaşanıyor ve herkes konuyla ilgili bir şey söylüyor. Dünya kadar rakam ve teknik terim… Ama en esaslı reçeteyi, "Tüketim değil, kanaat ekonomisi" diyerek Mustafa Kutlu hocamız verdi. İşte bu dört kelimeyi bir araya getirebilmek için, ekonominin yanı sıra; Müslüman Türk milletinin dününü ve bugününü, geleneklerimizi, su kaynaklarından şifalı otlara kadar memleketimizin tüm imkânlarını çok iyi bilmek gerekiyor.

Bu metinde aşağıdakilerden hangisi <u>yoktur</u>?

A) Tanımlama B) Tanık gösterme

C) Örnekleme D) Benzetme

CEVAP ANAHTARI

1. Öğrenci cevabı incelenir.

2.

Anlam	Sözcük	Anlam	Sözcük
Akla uygun	Rasyonel	Tamamını doğru yapmak	fullemek
Hatalı	Faullü	Hikâye	story

Anlam	Sözcük	Anlam	Sözcük
Küresel	global	İyimser	pozitif
Beğenmek	likelamak	Yetenek	potansiyel

Anlam	Sözcük
Özgür hareket etmek	free takılmak
Tam gün	full time

3.

						3				
			7	M	U	C	İ	T		
				5	K	A	Y	**G**	I	
						N				
1	S	E	**Y**	Y	A	H				
					4	I	R	G	A	T
	8	Ö	Z	V	**E**	R	İ			
					2	Â	L	İ	M	
			6	K	Â	Ş	**İ**	F		

ŞİFRE: YENGİ

4.

(5) Olayları, gelişmeleri, yenilikleri iyi anlayıp gereği gibi karşılayan; düşündüğünü olduğu gibi söyleyebilen kimse.
(3) Herhangi bir işteki eksiği, hileyi veya zararı ortaya çıkarmak.
(9) Çok açık, çok belirgin,ayrıntılarına kadar görülebilen.
(10) 1) Geliri, giderini karşılamamak. 2) Ortaya çıkmaması gereken şeyi farkında olmadan belli etmek.
(1) Gizli, saklı bir şeyi herkese duyurmak, ortaya çıkarmak.
(8) Gerçeği sakınmadan, çekinmeden söylemek.
(7) Gerektiğinde bir konuya yeniden dönebilme imkânı bırakmak, kesip atmamak, ileriyi düşünerek ılımlı davranmak.
(6) Samimî, içi temiz, içi dışı bir olan kimse.
(2) Saklamakla görevli bulunduğu para, eşya veya başka bir şeyin sayım sonucu eksik olduğu anlaşılmak.
(4) Başarı, şeref, övünç ve dürüstlükle.

5. 2, 4, 5, 7, 9, 11 ve 13 numaralı cümleler işaretlenmelidir.
Şifre: GÜLÜMSE

6. **C**

7. **C**

8. **D**

9. **B**

10.

1-G	2-Ç
3-B	4-E
5-A	6-C
7-H	8-D
9-F	10-Ğ

11.

Anlam Özellikleri
Varsayım
Eleştiri
Uyarı
Tahmin
Tasarı
Olasılık
Öz eleştiri

12. **İsim Fiil**
çalmasıyla

Sıfat Fiil
ağırlaşmış
tanıklık etmiş
dilimlenmiş
yaptığı
dolaşan

Zarf Fiil
çevirmeden

Çekimli Fiil
içiyorum
andırıyor
direnmiş
yapmış olabilirim

Kalıcı İsim
dolmaların
ekmek

13. Virgülün kullanımına ilişkin verilen durumlarla ilgili yazılan doğru cümleler kabul edilecektir.

14. 1. Koşul - Sonuç
2. Neden - Sonuç
3. Neden - Sonuç
4. Amaç - Sonuç
5. Neden - Sonuç

15. 3. Çıkış

16. **C**

17. **A**

18. **D**

19. **D**

20. **C**

21. **B**

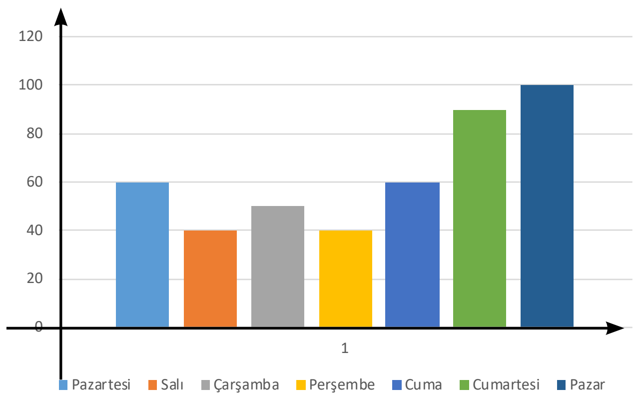
22. **C**

23. **A**

24. Açıklama — Öyküleme
Tartışma — Betimleme

25. Güvercinin su içmek için dereye inmesi gerçek bir olaydır.
İyi kalpli güvercinin karıncaya acıması hayal ürünü bir olaydır.
Karıncanın güvercine içinden teşekkür etmesi bir hayal ürünü olaydır.
Avcının güvercini görünce sevinmesi gerçek bir olaydır.
Karıncanın avcının topuğunu ısırması gerçek bir olaydır.
Karıncanın can borcunu ödemesiyle mutluluk duyması hayal ürünü bir olaydır.

26.



27. **Anlatım Biçimi**
"Açıklama":Güzel yazı yazma sanatı olan "kaligrafi" ile ilgili okuyucuyu bilgilendirmek amacıyla ayzılmıştır.

Düşünceyi Geliştirme Yolu
"Tanımlayıcı": Kaligrafi ve kaligrafiyi oluşturan kavramların ne odluğuna dair açıklamalara yer verilmiştir.

28.

Her iki metinde de olaylar sembolik kahramanlar aracılığıyla anlatılmıştır.	D
Her iki metinde de konuşturma sanatı bulunmaktadır.	Y
İki metnin konusu aynıdır.	Y
Metinler eğitici amaçla yazılmışlardır.	D
Metinlerde farklı anlatıcı kullanılmıştır.	Y
Metinlerin dili sadedir.	D

29. D

30. A

31. D

32. D

33. C

34. A

35. C

36. C

37. B

38. C

39. D

meb.gov.tr